

Június első napjaiban nemzetközi könyvtárbuszos fesztivált tartottak a horvátországi Verőcén (Virovitica), ahol nyolc nemzet szakemberei képviselték magukat. Talán nem túlzás mondani, hogy a kétnapos esemény valódi ünnep is volt, hiszen a könyvtárosok mellett a vendéglátó város apraja-nagyja is jelen volt a programok egy részén.

A nyár első napjai igazi forrósággal köszöntötték a konferenciára érkező könyvtárosokat, olvasókat, érdeklődőket. A horvátországi könyvtáros szervezet már tizenhetedik alkalommal rendezte meg az eseményt. A mostani alkalom közel száz résztvevője között Magyarországot a Csorba Győző Könyvtár munkatársai képviselték.

Az első napon a verőcei könyvtár előtti rögtönzött, igazán látványos "könyvtárbusz utcában" 17 (többségében horvát és szlovén) jármű parkolt le. A könyvtárosok kisebb standokkal, ajándékokkal vendégelték meg a járművekre fellépő óvodás, iskolás csoportokat, a város lakosait, a konferencia résztvevőit.

Érdekes volt megfigyelni a járművek kialakítását: sok hasonlóságot tapasztaltunk, ugyanakkor természetesen mindegyiknél látható volt az egyedisége is. Nem titok, hogy a kollégák az egymás közt megosztott tapasztalatokat is felhasználják az új

buszok tervezésénél. A horvát kollégának az elmúlt években erre bőven volt lehetőségük, hiszen több járművel bővült a horvátországi flotta, erről a megnyitó eseményen megszólaló Nina Obuljen Koržinek kulturális és médiaügyi miniszter is beszélt. Köszöntőjében elmondta, hogy a közelmúltban uniós és nemzeti forrásból volt lehetőségük több könyvtárbusz építésére (néhány ezekből jelen is volt Verőcén – a szerk.), ezekkel olyan megyékben is el tudták indítani a szolgáltatást, ahol korábban ez még nem volt jelen. A miniszter beszédében kiemelte azt a stratégiai dokumentumot is, amelyet a horvátországi könyvtárbuszos szolgáltatás fejlesztésére fogadtak el nemrég, ez az ottani könyvtárügy fejlesztésének egyik prioritása.

Robert Fritz, a vendéglátó verőcei könyvtár igazgatója köszöntőjében kiemelte: az esemény egyik célja az, hogy a könyvtárosok megvitassák a mobilszolgáltatásokat jellemző lehetőségeket, amelyek befogadó, rugalmas hozzáférést biztosítanak sokak számára. Ebben a helyi munkatársak is nagy örömmel vesznek részt, hiszen a könyvtár 2023 augusztusában indította el könyvtárbuszát, amelynek jelenleg 50 megállóhelye van Verőce-Drávamente megyében.

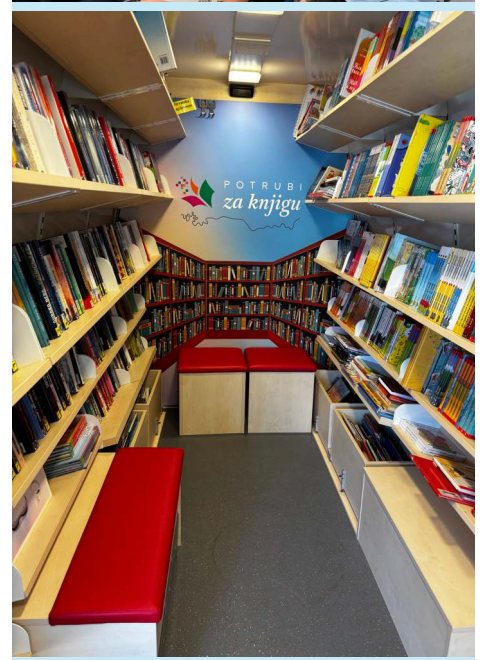
Az első napon a buszok felfedezését a szakmai programok sorában egy kezekasztal-beszélgetés követte, amely leginkább technikai és technológiai kérdéseket érintett, ebben sofőrök, tervezők voltak inkább érintettek.

Az ilyen jellegű szakmai események visszatérő eleme a könyvtárbuszok látványos felvonulása a vendéglátó településen, ez

Közös metszetek

most sem maradhatott el. A napot a helyi Pejácsevich-kastély bejárása, majd egy vacsora zárta.

A kétnapos esemény második napja konferenciával folytatódott, amelyen a szakemberek előadásokkal és poszter-prezentációkkal mutatták be szolgáltatásaikat.

A teljesség igénye nélkül osztunk meg pár példát az elhangzottakból. Annika Marsh Észtországból érkezett, előadásában Tallin új könyvtárbuszáról beszélt. A jármű az előző év végén állt szolgálatba, leváltva a korábbi buszt, amely 17 évig járta az észti fővárost és környékét. Az új jármű kapcsán ki kell emelni, hogy annak középső részén egy csúsztható bővítmény van, ezzel tudják növelni a belső teret, ha nagyobb csoport érkezik egy-egy foglalkozásra. A szolgáltatásban a pénteki nap mindig az iskoláké, óvodáké, ekkor csak velük foglalkoznak. A könyvek visszavételére már önkiszolgáló automata is rendelkezésre áll a buszon és már e-book olvasókat is kölcsönöznek. Ez akkor különösen hasznos, amikor a jármű például egy városi rendezvényen vesz részt és a kölcsönzéseket a használók önállóan is meg tudják már oldani. Észtországban a könyvtárbusz extrém hidegben is elindul, korábban szolgáltattak már -35 fokban is, ilyen esetekben néha jól jönne egy hótoló is a busz orrára, mesélte mosolyogva az észti könyvtáros.

A spanyol könyvtárosok, Silvia Campillo Ferret és Marta Sala González Barcelona tartomány Anoia járásából érkeztek és mutatták be buszos szolgáltatásuk sajátosságait. Úgy vélik, a járásban működő könyvtárbuszok úgy tudnak aktív kulturális szereplői lenni a közösségnek, ha a szolgáltatásban több lokális szervezettel, csoporttal is együtt dolgoznak. Így indították el egy helyi zöld szervezettel közösen a magkönyvtár szolgáltatást. Egy másik könyvtárbuszon, szintén a lokalitás szempontját szem előtt tartva, a hagyományos történetmesélés megőrzését tűzték ki célul. Ehhez kapcsolódva 7-12 éves korú gyerekekkel helyi meséket, legendákat dolgoz-

„Az első napon a verőcei könyvtár előtti rögtönzött, igazán látványos 'könyvtárbusz utcában' 17 (többségében horvát és szlovén) jármű parkolt le”

nak fel együtt úgy, hogy közben felfedezik a környezetüket, a természeti és épített értékeiket.

A horvát és szlovén szakemberek előadásai, prezentációi megmutatták, hogy a könyvtárbuszok szerepe az ottani könyvtári szakmában kiemelten fontos, itt ismét utalhatunk a már korábban említett stratégiai dokumentumra. A nagyobb városok,

mint például Zágráb, Split, Zadar könyvtárai rendelkeznek legalább egy nagyobb könyvtárbusszal, de ahol szükség van rá, ott már van egy kisebb jármű is, amely azokra a településekre is eljut, amelyeket a nagyobb méretű busz korábban nem tudott elérni. Példaként említették azokat a dalmát kisfalvakat, melyek korábban kimaradtak a szolgáltatásból, viszont egy közelmúltban indult új járművel a spliti kollégák már az ott élőköt is elérik. Hozzá-tették azt is, hogy így is néha igen nehéz körülmények (a természet okozta akadályok, rossz útviszonyok stb.) között kell megtenniük az utat.

A legtöbb előadásban hangsúlyozták, hogy óvodákkal, iskolákkal szoros kapcsolata van a könyvtárbuszos intézményeknek (pl. buszon tartott csoportfoglalkozások, illetve ezek ki-szervezése az adott oktatási intézménybe). A menetrendek összeállításakor tudatosan szervezik a megállókat közel óvodákhoz, iskolákhoz, sőt előfordul, hogy idősothonok vagy épp egy börtön is bekerül a sorba.

Sok jó példát, ötletet láthatunk, hallhattunk Verőcén.

Az teljesen mindegy volt, hogy ki honnan jött, a legfontosabb közös metszetek természetesen az olvasó és az üzenet voltak: akit csak tudunk, érjünk el könyvtári szolgáltatással. És ha erre a könyvtárbusz a legalkalmasabb, akkor azzal.

Szeifer Csaba

„Úgy vélik, a járásban működő könyvtárbuszok úgy tudnak aktív kulturális szereplői lenni a közösségnek, ha a szolgáltatásban több lokális szervezettel, csoporttal is együtt dolgoznak”